

BUDAPEST, III. KER. ÓBUDAI FŐ TÉR ÉS KÖRNYEZETE VÁROSÉPÍTÉSZETI ÉS KÖRNYEZETALAKÍTÁSI ÖTLETPÁLYÁZAT 2008. NOVEMBER

TARTALOMJEGYZÉK

Műleírás

Rendezvények helyszínei

Dísnövény kiállítás és vásár a kastélykertben

Óbuda napja

Borfalu

Adventi rendezvénysorozat

(Az Óbudai Nyár nem kapott önálló rendezvényterképet, hiszen ez hosszan elnyúló időszak és a bemutatott rendezvény-helyszínek további kombinálásával előállítható a programok ismeretében.

Gasztronómiai térkép

Térvilágítási javaslat

Javasolt utcabútor termékek

MŰLEÍRÁS

Az óbudai Főtér revitalizációja nem merülhet ki a térnek a pályázati kiírásban elsődlegesnek tekintett újraberakolásában. Ahhoz, hogy a tér jelenlegi helyzete alapvetően javuljon, három további beavatkozás szükséges: a tér komplex funkciójú térrendszerré alakítandó, a kerületi rendezvények körét bővíteni szükséges, sajátos tematikus programok kellene.

Emiatt pályázatunk a kiírásban tartalmazott, a fizikai beavatkozásokat előtérbe helyező munkarészekben túl több olyan javaslatot is tartalmaz, amik a fejlesztés egy további ütemében megvalósíthatók lehetnek.

Helyzetértékelés

A Fő tér jelenleg meglehetősen ellentmondásos állapotban van. A korábban vonzó „kulnárís” funkciója visszaszorult, azt a Sipos Vendéglő speciális vevőkörével tulajdonképpen egyedül szolgálja. A helyi – jórészt lakótelepi – lakosság számára a nemrég megnyílt koreai étterem sem vonzó, az önkormányzati irodák dolgozói sem a tér szolgáltatásait használják. Anélkül, hogy e téren a kerület jelentős szervező tevékenységet végezne, a helyzet aligha javulhat. A pályamű csak arra vállalkozik, hogy kijelöli azokat a helyeket, ahol a vendéglátó tevékenység működtetése elsősorban szorgalmazandó. A téren és környezetében magas az önkormányzati tulajdonú épületek aránya (de az önkormányzat által használt szintterületek aránya is), így mód lehet az átrendezésre.

A tér alapvető gondja a fő mozgásvonalaktól, a gyalogos áramlásoktól való részbeni elszigeteltsége, ami különösen a HÉV megálló irányából jellemző. Bár ott igen jelentős tömegek fordulnak meg, számukra a térrendszer e déli vége csak közlekedési „csomópontként”, átszállóhelyként működik. E térrész ráadásul meglehetősen taszító környezetű, kifelé fordul, kifelé működik, a gyalogos és kerékpáros forgalom vezetése, kapcsolatai problematikusak, a mozgássérültek számára a terület bejárhatatlan. Emiatt e helyen a pályamű részletes javaslatokat ad a közlekedési helyzet javítására, és olyan építészeti és tájépítészeti megoldásokat tartalmaz, amelyek megvalósításával a térrész a Főtér együttesének – egyúttal a fővárosi elképzelésekben szereplő „Budai Promenádnak is – szerves részévé válhat.

A Fő tér kapcsolatai nyugati és északi irányban is bizonytalanok. Bár a római „castrum” keleti kapuja és annak előtere részben feltárásra és bemutatásra került, annak környezete lepusztulóban van. A nehezen megközelíthető „gödör” és a taszító hatású beton támfal a kerület római hagyományaihoz méltatlan. Emiatt e helyen a pályamű egyaránt ad javaslatot térbeli, tájépítészeti beavatkozásokra és a római hagyományhoz kötődő programokra. Kihhasználja azt az előnyös helyzetet, hogy itt a lakótelepi átépítés során fennmaradt egy észak-déli irányú, a római városfal irányát követő zöldfelületi sáv. A keleti, az óbudai sziget irányú kapcsolat régi igény, e helyen egy távlatban megvalósítható különleges formájú gyaloghídat javasol a pályamű, ami e karakterével sajátos vonzerőt szolgáltathat.

Az óbudai hagyományok, adottságok és kezelésük.

A pályázati kiírás – többek között – a római múltat, a szomszédos hajógyár ipartörténeti emlékét emeli ki, mint olyan értékeket, amelyekre építeni érdemes. Ezek mellett nyilvánvaló érték a Főtér historikus és barokk épületállománya, karakteres képe is, ami azonban szigetesen szorul a házgyári lakótelep téri rendszerébe. A telep kedvező adottsága beállt növényzete, amit a pályázat egyértelműen értéként kezel.

A lakótelep ugyanakkor a Főtérnek és közvetlen környezetének potenciális használója is lehetne. Ez jelenleg inkább csak a hivatali szolgáltatások terén jön létre, a helyi lakosság turisztikai, idegenforgalmi, „elit” kulturális jellegű szolgáltatások (pl. állandó kiállítások) iránti igénye, kereslete természetesen alacsony. Ez tekinthető a helyszín leginkább feszítő ellentmondásának: kis túlzással a Főtér társadalmi értelemben is „szigetnek” tekinthető. Ez a helyzet csak az éves nagy programokkal tűnik el rövidebb-hosszabb időre.

Az értékek és korlátok közötti feszültség feloldására a pályázat egymással szoros összefüggésben lévő elvi jellegű ajánlásokat fogalmaz meg:

- A tér és környezete lehető legnagyobb részét kell a helyi lakosság számára napi szinten elérhetővé, használhatóvá tenni.
- A különböző rendezvények és programok száma növekedjen, ezek a szűken vett téren túl egyéb helyeken is működjenek.
- E programok kiegyensúlyozottan szolgálják a helyi lakosságot, a budapestieket és az ide látogató külföldieket.
- A meglévő kulturális funkciók (pl. állandó kiállítások) promócióját javítani, téri és kulturális elzártságát csökkenteni kell, növelni ajánlatos az időszakos kiállítások arányát.
- A Főtér kulináris funkcióját vissza kell állítani, ezzel párhuzamosan csökkenteni kell a házak földszintjén az igazgatási és lakás funkciót.
- Olyan téri, építészeti-városépítészeti átalakítások szükségesek, amik „jel” erejükkel felhívják a figyelmet a tér értékeire, s különösen a város irányából az együttes felkeresésére csábítanak.
- A lakótelep és a tér-együttes találkozási felületeinél karakteres, egyedi beavatkozások kellene, amik egyaránt „szigetelnek” és „összekapcsolnak”.

Az utóbbi két általános célt a pályázat olyan építészeti és tájépítészeti karakterrel fogalmazza meg, ami egyaránt tekintettel van a terület hagyományaira és a korszerűség, a „maiság” követelményeire. Formavilágában nem kívánja követni a barokk múltat, de olyan megoldásokat alkalmaz (pl. a kastélykertbe tervezett vízfelülettel, a kastély bejárati homlokzata előtt a nyírott fák sorával), amelyek – átértékelve, de – összhangban vannak e kor kompozíciós eszközeivel. Másutt a terv a hajógyári múlt magas technikai világát kívánja visszaidézni, mint az autóbussmegálló mellett a sajátos formájú „világító” védőtető, még inkább a szigetre átvezető gyalogos híd megtört vonalú, felfüggesztett szerkezete. A pályázat e javaslatai a kiírásban előírt megoldásokhoz képest kiegészítő elemek, de azt mindenképpen jelezni kívánják, hogy mely helyeken szükséges színvonalas, mai érvényű megoldásokat alkalmazni. A lakótelepi háttér, a hídfeljáró kellemetlen környezete és a tér feljavított hagyományos világa között e magas technikájú elemek új, „átmeneti” léptéket adnak, egyúttal a tér szegélyein annak vonzerejét is növelhetik.

Részletes javaslatok

Közlekedés

A tér gyalogos felülete a megközelítés fő irányában – a kiírásban foglaltaknak megfelelően – bővül. Jelentős mértékben növekszik az autóbuss megálló környezetében, ott, ahol a legnagyobb tömegek jelennek meg. Az autóbuss végállomás a járatok ellenkező végére kerül, így a járműforgalom számára szolgáló felület csökkenthető. Az út geometriájának kis átalakításával az is elérhető volt, hogy a nagyobb rendezvényekre érkező turista buszok itt megálljanak, majd továbbhajtsanak a kijelölt parkolóikba. Átalakult a turizmus. Az óbudai rendezvényekre alig érkeznek nagyobb szervezett csoportok bérelt buszokkal, a nyári időszakban pedig döntő többségben „hátizsákos” fiatalok jelennek meg, akik fapados repülővel érkeznek, majd a helyszínek megközelítésére a HÉV-et és az egyéb közösségi közlekedési eszközöket használják.

A Fő tér és a térhez kapcsolódó utcák gyalogosítottak a kiírás által tartalmazott végpontokig, az utcák 4,5 méter szélességben teherbíró burkolatot kapnak a szerviz forgalom hordása érdekében, ezek a vonalak a téren is áthaladnak. (A Fő térről kitermelendő nagykokakő egy része felhasználásra kerül: a házak általában nagykokakőbe „ágyazva” állnak). A téren a leggyakoribb gyalogos mozgások irányait a burkolat moduljának megfelelése jelöli ki. A mozgásukban korlátozottak számára az intézmények megközelítése (pl. Vasarely Múzeum) biztosított, a pályamű az 1-es villamos akadálymentes megközelítésére is javaslatot ad (ha majd a villamos peronját lift köti össze a híd alatti gyalogos aluljáróval).

Ugyanitt a kerékpár forgalom a jelenleginél kedvezőbb vezetést kap, megszűnik a mai zavaró keresztezése a gyalogos mozgásokkal a lépcsőpihenő magasságában. A kerékpárút a térről kikerül, északi irányban a Hidfő utcán – gyalogátkelő védelmében – haladhat tovább, majd a Fő tér nyugati szegélyén a Harrer Pál utcában folytatódik.

Téralakítás

A műleírás bevezető részeiben leírtaknak megfelelően Óbuda központjába – a jelenleg kellemetlenebb környezetű Flórián tér mellett – a Fő tér együttesénél érkezik a fővárosi elképzelésekben szereplő „Budai Promenáda”. Emiatt is bővül a pályaműben a térrendszer a HÉV és autóbuss megálló irányában. E helyen egy könnyű, sajátos formájú tetőszerkezet hármaskörzetet lát el: védi a buszokra várakozókat, a tér felől takarja a hídfeljáró kellemetlen látványát, egyúttal a tér felkeresésére csábít. Ez utóbbi hatása felerősödik az esti órákban, amikor különleges világítást kap. (Nappal könnyed, fehér „felhő”, este puha, meleg „paplan”.)

A térrendszer egységes burkolatokat kap, az öntött, sima felületű, gránit örleményű fugázott finom beton burkolat alapmodulja 1x2 méter, a fugázás sűrűségváltozásai egyrészt a fő gyalogos áramlási irányokat másrészt a térrendszer fő elemeit rajzolják ki. Ez utóbbiak: a Városháza előtti térrész, a gimnázium előtti, a jelenleginél karakteresebb és a déli, újonnan javasolt térrész. E megoldással biztosítható, hogy – bár egységes marad –, annak időszaki eltérő használatú elemei egymástól finoman elhatárolódjanak. Az épületek szegélyénél a kitermelt kokakő – újra rakva – kerül alkalmazásra. (A helyi lakosság általában szereti a kokakő burkolatot, lepusztultsága ellenére is.)

A döntően burkolt térrendszert megfelelő helyeken az építészeti karakterhez illeszkedő zöldfelületek, árnyékot adó fasorok, fák, virággyak élénkítik (ld. a kertépítészeti műleírást). Ugyanígy a tér minden olyan helyén, ahol a gasztronómiai szolgáltatások javasolt visszaállítására érdekében a földszintek átalakíthatók, a pályamű ábrázolja a lehetséges teraszok helyét. (Mivel a teret határoló épületek jelentős része önkormányzati tulajdonban van, törekedni ajánlatos olyan vagyongazdálkodási stratégiára, ami elősegíti további vendéglátó funkciók megjelenését.)

Rendezvények

A pályamű valamennyi, Óbudán működő időszakos rendezvény számára a helyet biztosítja. (Ezek helyeit a műleírás külön lapokon mutatja be.) Alapvető javaslata a pályaműnek, hogy a rendezvények egy részét a Zichy kastély udvaraiba, parkjaiba is érdemes „bevinni”, egyáltalán a Fő tér megfelelő működésének feltétele is e nagy kiterjedésű „háttérterületnek” a napi használatba való minél erősebb bevonása. Itt az épületek kulturális, művészeti funkciója megtartandó, erősítendő, és a feljavítandó zöldfelületek, azok látogatói felé ezek működése a lehetséges mértékig „megnyitandó”. (A kastély hasznosítása esetén a „közkertként” való használatot fenn kellene tartani.)

Az eddigiekhez képest új, javasolt rendezvény a „római lakoma és fényjáték” a részben bemutatott római kapuépület környezetébe javasolt széles, gyepesített, fa szegélyű lépcsőkön. Az éves rendszerességgel szervezett program hozzájárulhat a lepusztuló terület fenntartásához és a mainál kulturáltabb használatához. Lehetőséget kellene adni a Dunaparti parkolóban halászlé főző-verseny megrendezésére, valamint a Hajógyári utca vonalán hétfőenkénti bolhapiac tartására. Általában is törekedni ajánlatos a helyi lakosság minél intenzívebb bevonására.

Egyedi elemek

Főtér vízjátéka:	a mai kor népszerű eleme, természetesen világítással, számítógépes vezérléssel, a látványon kívül klímajavító értékkel
Berendezési tárgyak:	padok, szemetesek, kerékpártárolók, napernyők, pavilonok, világítótestek stb. gyártmánykatalógusból választandók, ajánlásainkat ld. később
Szobrok:	Szentháromság szobor és Esernyős lányok az eredeti helyükön maradnak. Földes Andor, Krúdy Gyula emlékművei a Gimnáziummal szemben álló új nyírt fasor elemei között kapnak helyet, itt folytatható a kerület nagyjainak sorozata
Burkolatok:	nagykockakő hagyományosan az épületek közvetlen környezetében marad az új, elegáns, sima öntött burkolat térrészeket jelöl ki, valamint összeköti azokat
Éttermi teraszok:	általánosságban kijelenthető, hogy a nagykockakőre állított hagyományos faszerkezet deszkapadló járőfelülettel (műfű alkalmazása szigorúan tilos)
Kerületzászló:	áthelyezését javasoltuk a Szentlélek teret a Főtérrel összekötő gyalogossétány vonalán, a Főtér negyedik „sarkát” jelöli ki, a zászlórúd talapzatának újragondolása szükséges

Ivókút:

a gimnázium előtti kút a Szentháromság-szobor tengelyében rehabilitáljuk, kőből készült ivórésszel kiegészítve

Gázfogadó:

Az építmény új funkciót kap. Optikai „Wunderkammer”, ami ben várostörténeti vetítések, a rendezvényekkel kapcsolatos információk érhetőek el digitális technikával, valamint Óbuda fontos helyeinek valós idejű kamera-képe látható. Ahogy a műtárgy eredeti jelenében a vezetékes gáz, úgy ma a (hálózatban elérhető) információ az infrastruktúra fő alapeleme, ez van becsatornázva ebbe a sajátos pavilonba.

Zöldfelületi vizsgálat

A teljes tervezési területnek – a helyszínelések alapján - mind faállományáról, mind zöldfelületeiről megállapítható, hogy elhanyagolt, vagy legalábbis „a hely szelleméhez” nem méltóak. A faállomány túlnyomó részben elöregedett, a fasorok hiányosak, az egyedek nagy számban betegek, több faj nem oda való. Pl.: a vadgesztenyék nem tűrik jól a várost, a jegyenyérek dimenziója meghaladja helyüket, stb.

Bár a Főtéren látszik a fatelepítés koncepciója, több helyen viszont hiányzik. A buszvégállomás területén vagy a Zichy-kastély sarkánál lévő háromszögletű zöldfelületen egyértelműen látszik a meg gondolatlanság. Nem tartjuk jó ötletnek a Gimnázium előtti téren a vadgesztenyék pótlását vadgesztenyével, mert a laikusok számára is tudott tény, hogy ez a faj megbetegszik a városban és kezelni is rendkívül nehézkes.

A fákon kívül gyakorlatilag csak kisebb-nagyobb gyepfelületek találhatóak azok is foltosak, gyomosak, elhanyagoltak. Az Esernyősök és a Szentháromság szobrok körül van egy nyári kiültetés, mely nagy díszítőértékkel bírhatna, a választott szituációval viszont nem érhető el a kívánt látvány.

Fő téri fák

Sorbusok (berkenyék). Kis koronaátmérőjű, alacsony törzsmagasságú díszfák, átlag 8-15 cm törzsátmérővel. Lombkoronaméretük megfelelő lenne, de koronájuk túl alacsonyan van, sokszor az ágak elérik az ember fejét, törzsük betegség következtében berepedezett, ágaik sok helyen száradnak, vízellátásuk megoldatlan. Soraik foghíjasok, helyenként indokoltan, helyenként indokolatlanul. A fentiekből következően a tér szerepéhez és helyzetéhez méltatlanok.

Zichy-kastély sarkában lévő zöldfelület fái

Állományuk változatos: Prunus (szilva), Morus (eper), Cedrus (cédrus), Betula pendula (közönséges nyír). Az előbbiből következően koronaméretük és magasságuk is különböző, állapotuk is változó. Sokuk törzse megdőlt, a kastély ablakaira túl nagy árnyékot vetnek. Alattuk rossz állapotú gyepek vannak. Törzsmagasságuk az alattuk való haladást/tartózkodást akadályozná. A fentiekből következően a tér szerepéhez és helyzetéhez méltatlanok.

Gimnázium előtti fák

Aesculus hippocastanumok (vadgesztenyék). Nagy koronaátmérőjű, idős fák, változatos állapotban, de főleg rossz és közepes minőségűek. Van száradó koronájú, van deformált. Foghíjas, ugyanakkor a belső sávban újabb telepítések vannak, jóval kisebb mérettel. Törzsük magas, törzsátmérőjük kb. 40-60 cm.

Buszvégállomás fái

Állományuk változatos: Platanus hispanica (Juharlevelű platán), Populus x canadensis (Kanadai nyár), Ailanthus altissima (Bálványfa), Robinia pseudoacacia (Közönséges akác), Pinus nigra (Feketefenyő). Állapotuk változó a jótól a rosszig. Törzsátmérőjük 15-150 cm-ig szóródik. A nyárfák idősök, ezért törésre hajlamosak, a bálványfák spontán keltek, itt gyomfának tekintendők, az akác és a fenyők csúnyák, alászorultak. Elhelyezkedésük, részben fajaik, állapotuk a tér szerepéhez és helyzetéhez méltatlanok.

Utcák fái

Laktanya utca: nincs fa.

Harrer Pál utca: 2 db Populus nigra 'Italica'. Rászorulnak az épület homlokzatára, beárnyékolják, idősök, ezért hamar balesetveszélyessé válhatnak.

Hajógyár utca: A Zichy kastély É-i homlokzatából kiugró rövidke szárnyhoz túl közel 1 db spontán kelt gyomfa. Törzse erősen ferde, idős, nem szép, kivágható.

Kórház utca: nincs fa.

Hídfő utca: nincs fa.

Zöldfelületi-térrendszeri javaslat

Tervünk nemcsak a szorosan vett tervezési területtel foglalkozik, mert meggyőződésünk, hogy a kiírás által igényelt, „a terület élővé tétele” csak a környezetében lévő épületek, terek tágabb bekapcsolását igényli a térrendszer vérkeringésébe. Ilyen kapcsolódó terek véleményünk szerint

- az ÉNy-i részen a római romterület
- a Zichy-kastély épülete és belső kertje
- a buszvégállomás területe
- a Hajógyári-sziget.

Ezért nemcsak a tervezési területen gondoltunk rendezvényekről, terek forgalmi összekapcsolásáról, burkolati és zöldfelületi rendszerről, hanem a fent felsorolt kapcsolódó területrészekben is. Mivel azonban a terek inkább ún. „városi terek” és nem közparkok, ezért a zöldfelületi szempontok háttérbe szorulnak a területre kerülő rendezvényi összefüggések/széttagoltságok, az egységes burkolat-architektúra és a közlekedési rendszer ésszerű biztosítása mögött.

Javasolt fa: Cerasus fruticosa 'Globosa' (gömb csepleszmegegy)

Fafaj/fajta jellemzői: Fénylő bőrszerű, lándzsás levelű, április-májusban nyíló fehér virágú, ritkán, de pirosan termő, igen szabályos gömbkoronát nevelő lobelevelű lombhullató díszfa. Több méteresre is meg tudja koronáját növeszteni, de nyírható is kisebb átmérőre.

ÉNy-ról DK felé haladva az alábbi térrendszer alakul ki, annak zöldfelületi vonatkozásaival.

A római romkert viszonylag nagy zöldfelületi fedettséggel, de kevés fával, kert-parkszerű területrészt. Növényállománya változatlanul marad, de fenntartási színvonalát javítandó. Itt évente egyszer gasztronómiai rendezvényeket lehet tartani, ahol a fűben heverészve lehet gyönyörködni a fényel rekonstruált virtuális Rómában. Az elhanyagolt gödröt két végéről enyhe lépcsőzésű zöld teraszokkal megközelíthetővé tesszük, ezáltal emberközelivé válnak a romok, melyeket nemcsak a gasztronómiai napon, hanem bármikor szívesen keresnek fel, mint a terület életébe bekapcsolt elemet.

A Főtér a tervezési terület legfontosabb eleme, mint négy oldalról intézményi-szolgáltató-vendéglátó épületekkel határolt központi városi tér, Óbuda főtere. E funkciójából fakadóan nyilvánvalóan a burkolatok uralkodása jellemzi, zöldfelületek elhelyezése itt erőltetett és zavaró lenne. Ez a tér adja a legnagyobb tömegeket vonzó rendezvények helyszínét, ezért viszonylag szabadon hagyandó. Ezért a meglévő hiányos és beteges berkenyesorokat kivágtuk. Egyedül a tér D-i oldala mentén, a Sipos vendéglő elé terveztünk fasort, melyek közepes méretű gömbfák olyan törzsmagassággal (2-3 m), hogy lombjuk ne zavarja a gyalogos haladást.

A Szentlélek tér-nyugat (a Gimnázium és a Zichy-kastély közötti térrész) egy másik rendezvényter, szintén jelentős burkolt felülettel. Ennek D-i részén azonban igyekeztünk minél nagyobb zöldfelületnek is helyet adni, ill. megtartani a vadgesztenye-sort addig, amíg az indokolt. Fokozatos kivágásuk esetén más fajjal ültetendő ki a terület.

Javasolt fák: Tilia sp. (hárs), Acer sp. (Juhar), Fraxinus sp. (kőris)

Közös jellemzők: Jó törzsnevelés, jó városűrő-képesség, szép lombkorona, szép őszi lombszín, szárazságtűrés, közepes méretek, jó növekedési erély, szép levélzet. Lombhullató lomblevelűek.

A tér É-i részén (diákterasz) pedig tarthatják pl. a gimnáziumi rendezvényeket, melynek „kiemelt” helye a sarokban egyedül megmaradó meglévő eperfa (Morus sp.), mely kissé kondicionálja a területrészt és árnyékot is ad.

A Zichy-kastély mindkét Ny-i homlokzata elé közvetlenül, részben homlokzat-árnyékolási céllal oszlopos örökzöldeket javaslunk, melyeket „modern barokk” stílusban szögletesre vágnak.

Javasolt fa: Taxus baccata 'Fastigiata' (oszlopos tiszafa)

Fafaj/fajta jellemzői: Oszlopos növekedésű, mereven felfelé álló ágrendszerű, körkörös álló vaskos tűlevelű örökzöld fa. Lombja fényes feketészöld, magjait piros színű, húsos arillus burkolja, mely intenzív díszet ad neki. A városi környezetet és a radikális metszést is jól tűri, mely miatt (az alapfaj) a barokk kertek egyik kedvelt növénye volt. Elviseli a szárazságot, a napot és az árnyékot is.

A Szentlélek tér-dél (a Zichy-kastély D-i homlokzata előtti térrész) nem annyira tartózkodási célú, mint inkább forgalmi célú terület, hiszen ezen át közlekedik a tömeg a HÉV-től, a villamostól és a buszoktól is egymás ill. a tervezési terület felé. Ezért ez a területrész megint csak nagy burkolt felületeket kíván, melyeket azért a lehetőségekhez mérten igyekeztünk zöldfelületekkel oldani. E zöldfelületek változó méretű szabályos téglalap alakú kiemelt növénykazetták olyan magassággal, hogy széleikre kényelmesen le lehessen ülni. A kazettákban csak gyepp van. A különböző méretű növénykazetták és a különböző méretű közlekedőfelületek a szabályos rendben egy kis változatosságot teremtenek, de csak amolyan – manapság divatos – minimál módon. A kastély homlokzati síkját és az egyik legfontosabb haladási irányt hangsúlyozza az épülettel párhuzamos díszfa-sor, mely azonban olyan méretű, hogy a „mögötte” lévő „felhőt” láttatni enged, ugyanakkor a „felhő” viszont a hídláb látványát hivatott takarni.

Javasolt fa: *Cerasus serrulata* 'Shirofugen' (japáncseresznye)

Fafaj/fajta jellemzői: Fehér, telt virágú díszcseresznye fajta, széles, ellaposodó koronával. A virágok április-májusban nyílnak, a levelek elegáns, hosszú hegyben végződnek, a levélfogak aprók, finom szálkaszerűek. Bírnak a várost, de azért több „törődést” igénylenek, mint az előző fajták, de cserébe intenzív díszet adnak.

A fenti fasor „áthat” a Szentlélek tér másik részébe is, ezzel is összekapcsolva a tér két „szárát”. A téren megtartottuk az idős, de szép és még viszonylag jó állapotban lévő platánokat (*Platanus* sp.), mint a tervezési terület legkiemelkedőbb zöld értékeit. Ezekon kívül megmaradt a DK-i sarokban álló nyárfa (*Populus* sp.), mely azonban – a faj gyors öregedési jellemzője miatt - balesetveszély esetén azonnal kivágandó, platánnal pótolandó.

A felsorolt városi terek „egyhangúságát”, nagy burkolt felületeit oldják és kis zöldjeit erősítik a tervezett virágágyak, melyek - az eddigi elveket követve - szintén alacsonyan kiemelt téglalap alakú, a burkolat-raszterhez illeszkedő millefleur- virágágyak. Ez vegyesen kiültetett, erősen színes egyvárosi ágyat jelent.

A térrendszer részei a fentiekén kívül a Zichy-kastély belső kertjei is. Ezeket azért, hogy növeljük a közcélú rendelkezésre álló felületeket és az egyidejű rendezvények lehetőségeit, bekapcsoljuk a terület „vérkeringésébe”. A belső terület 4 részre osztásának szükségességét érezzük, melyek kialakítása az épületegyüttes különböző funkcióiához kapcsolódik, ugyanakkor időszakos közcélú rendezvényeknek is helyet tud adni.

Az első a kastély belső, szimmetrikus barokk épületétől Ny-ra lévő kertrész, melyet – illeszkedve a szép, szimmetrikus barokk homlokzathoz – „modern barokk” kertként alakítottuk ki, mely azonban napjaink stílusában idézi a barokk szerkesztést. A kert is szimmetrikus, megtartottuk a néhány jó állapotú idős díszfát a sarkokban, középre terveztünk egy vízmedencét hidakkal, körülötte alacsony növényfelületekkel. A millefleur- virágágyak itt is visszaköszönnek, szabályosan, szimmetrikusan.

Időszakos használatként szóba jöhet a tavaszi dísznövény kiállítás, virágvásár, őszi-téli növényvásár, karácsonyfa-vásár.

A második a belső épület túloldalán (K-re) lévő kertrész, - a „Független művészek kertje” -, melyet az itt alkotó művészek használnak. Itt láthatók a művészek mobil szobrai, a terület szabadtéri kiállítótérként működhet. Lány vonalvezetés mentén helyezük el a műalkotásokat. Az út egyik végén át lehet jutni a többi kertrészbe, másik vége pedig a Hajógyári-szigetre vezető gyalogos rámpahíd előterébe nyílik a rekonstruált barokk tengelyre helyezett dunai kapun keresztül. Itt is megtartottunk néhány szép fát,

és kiegészítettük azokat újabbakkal is a nagyobb fedettség érdekében, de úgy, hogy az átlátás a sziget és a barokk épület között zavartalan legyen.

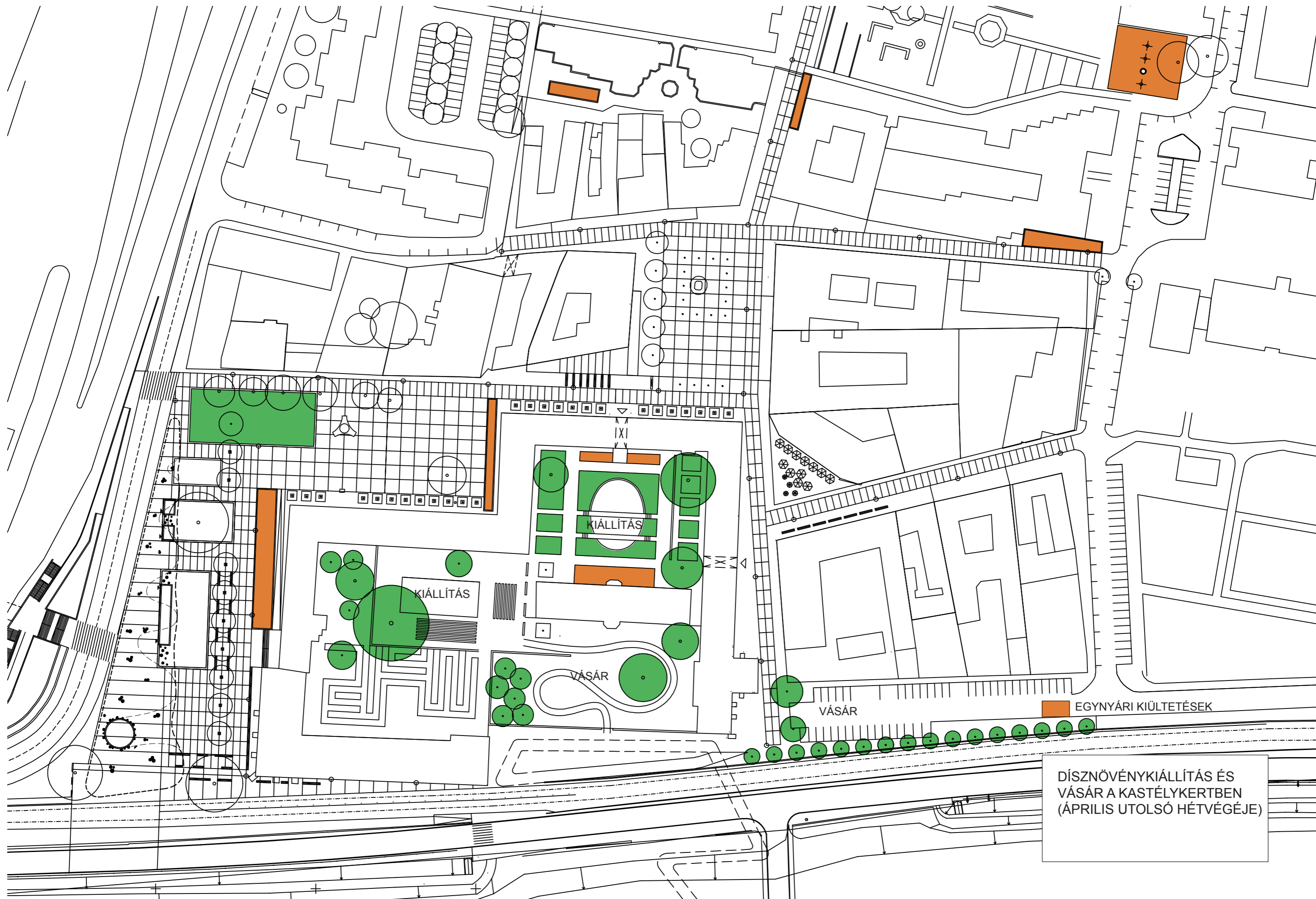
A harmadik a „Titkos kert”, mely a középső barokk épületnek eredetileg is a kertje volt, szokatlan módon nem az épület előtt vagy mögött, hanem a rövid oldalához kapcsolódóan. Időszakos használatként szóba jöhet kisebb komolyzenei koncertek, kisebb előadások színhelyeként való használata. Ehhez kb. középen egy burkolt felületet alakítottunk ki, melyhez két oldalról – egy rövid és egy hosszanti oldala mentén – egyszerű nézőtér kapcsolódik.

A negyedik a Vasarely Múzeum kertje, melynek nagyobbik részén optikai játékként sövénylabirintust terveztünk. Természetesen ez is kapcsolódik a többi térrészhez, vagyis az egész belső terület szabadon átjárható.

E belső kertekben igyekeztünk a lehető legnagyobb zöldfelületeket megvalósítani, tekintettel arra, hogy a „külső részekben” kevésbé jutnak szerephez. Mivel ezek a kastély épületszárnyai által erősen körbezártak, viszonylag intim tereket tudnak képezni, így a nyugalmasabb, nagyobb védeltséget igénylő funkciók tereiként is szerepelhetnek, mint pihenés, gyermek-sétáltatás stb.

Vízelvezés

A terület vízelvezése a burkolatarchitektúrához illeszkedően, vonal menti rácsos folyókákkal ill. pontszerű összefolyókkal megoldott. A vízelvezés alapelve, hogy az épületfalaktól elvezessük a csapadékot és lehetőleg a területrészek súlyvonalában, súlypontjaiban, viszonylag azonos méretű felületekről vezessük el a vizet.

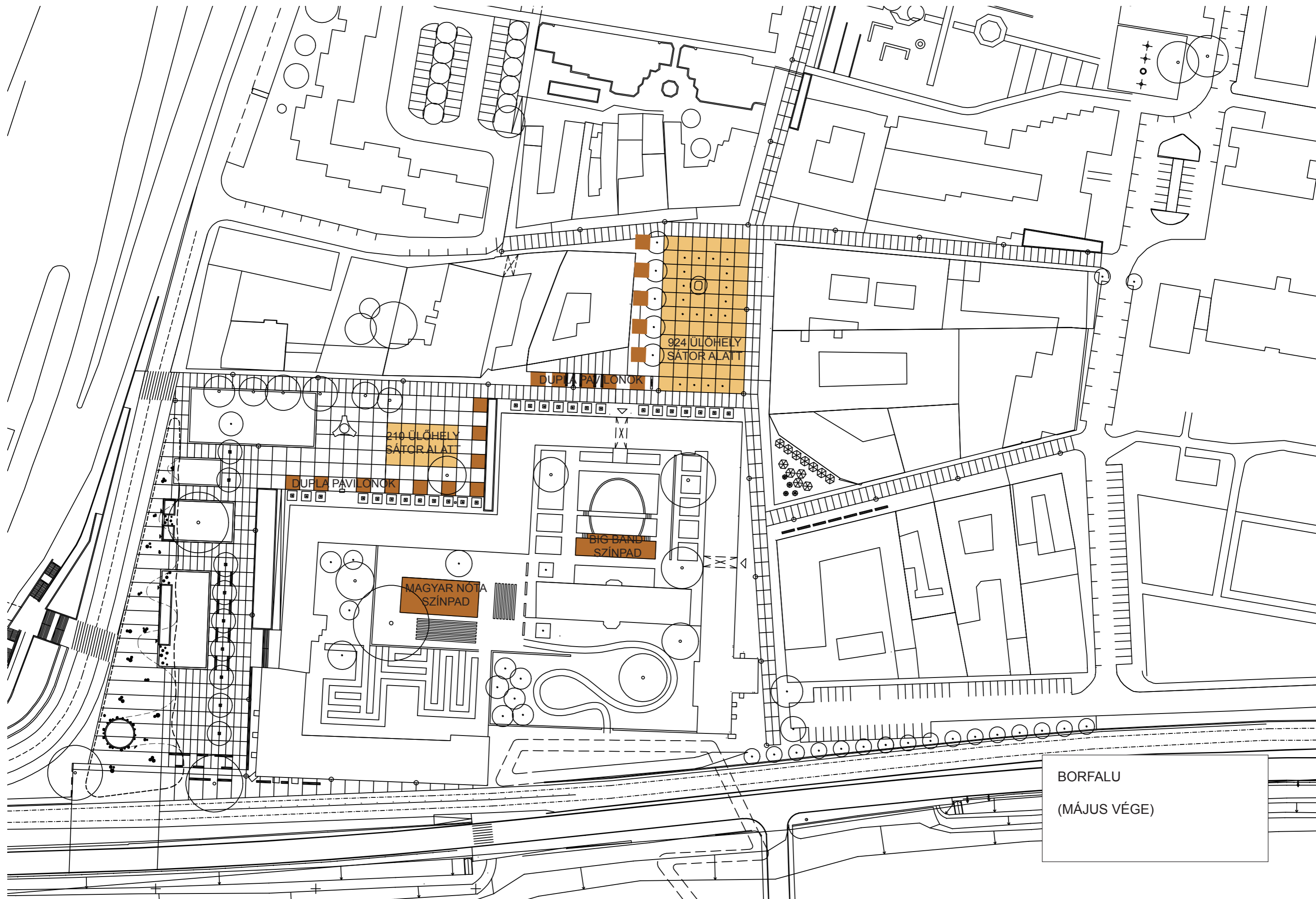

EGYNYÁRI KIÜLTETÉSEK

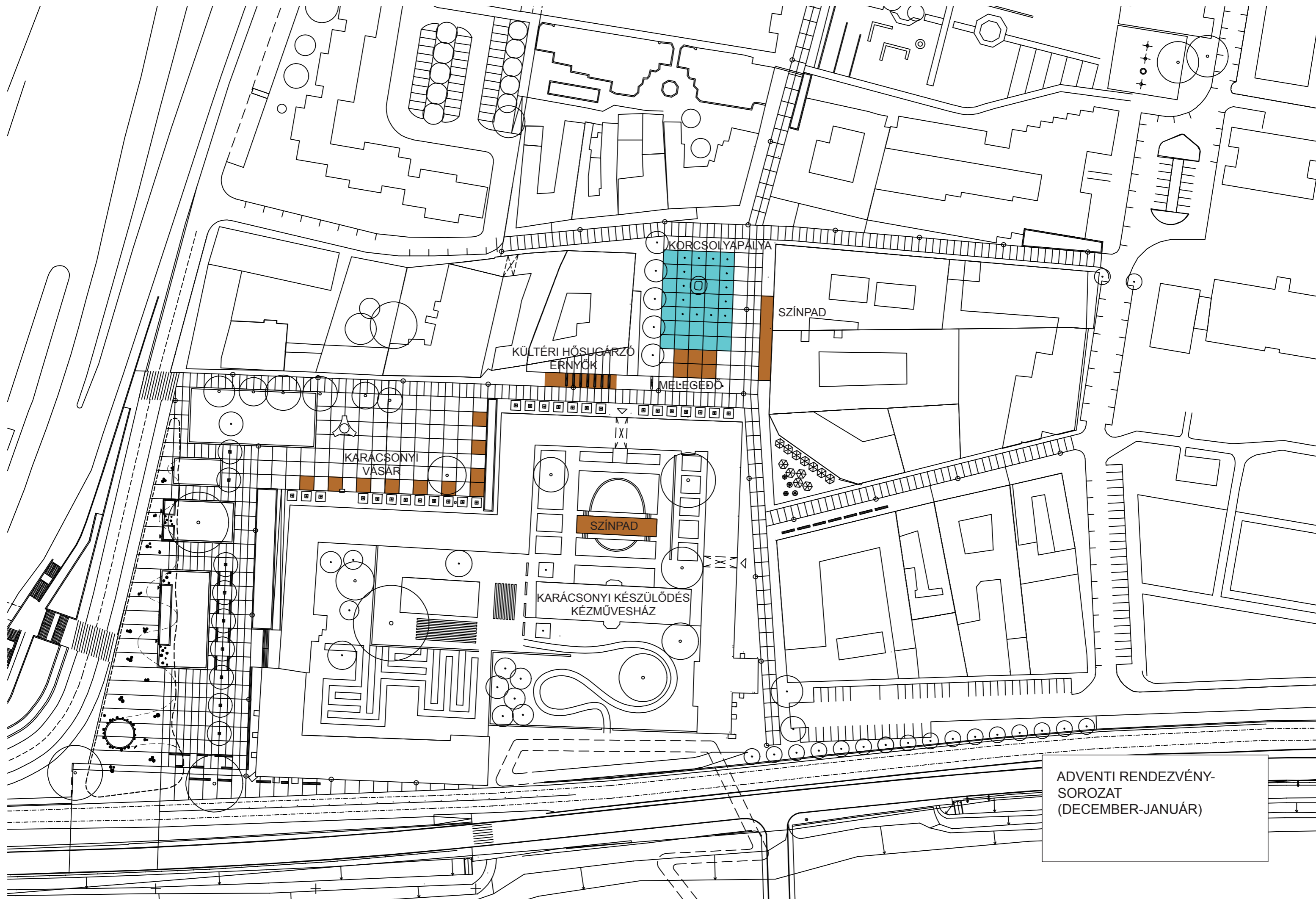
DÍSZNÖVÉNYKIÁLLÍTÁS ÉS
VÁSÁR A KASTÉLYKERTBEN
(ÁPRILIS UTOLSÓ HÉTVEGÉJE)

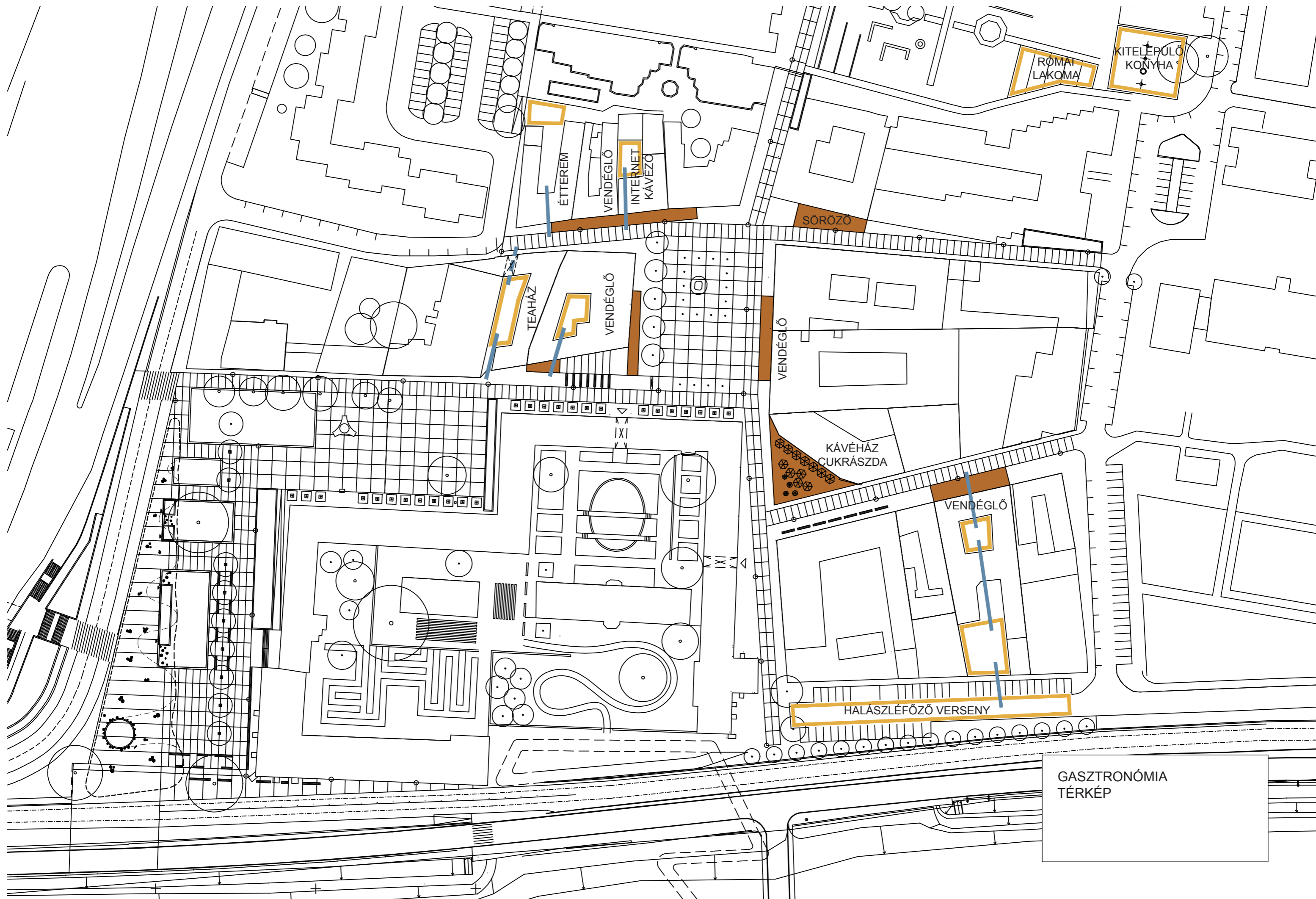
ÓBUDA NAPJA
(MÁJUS 4.)

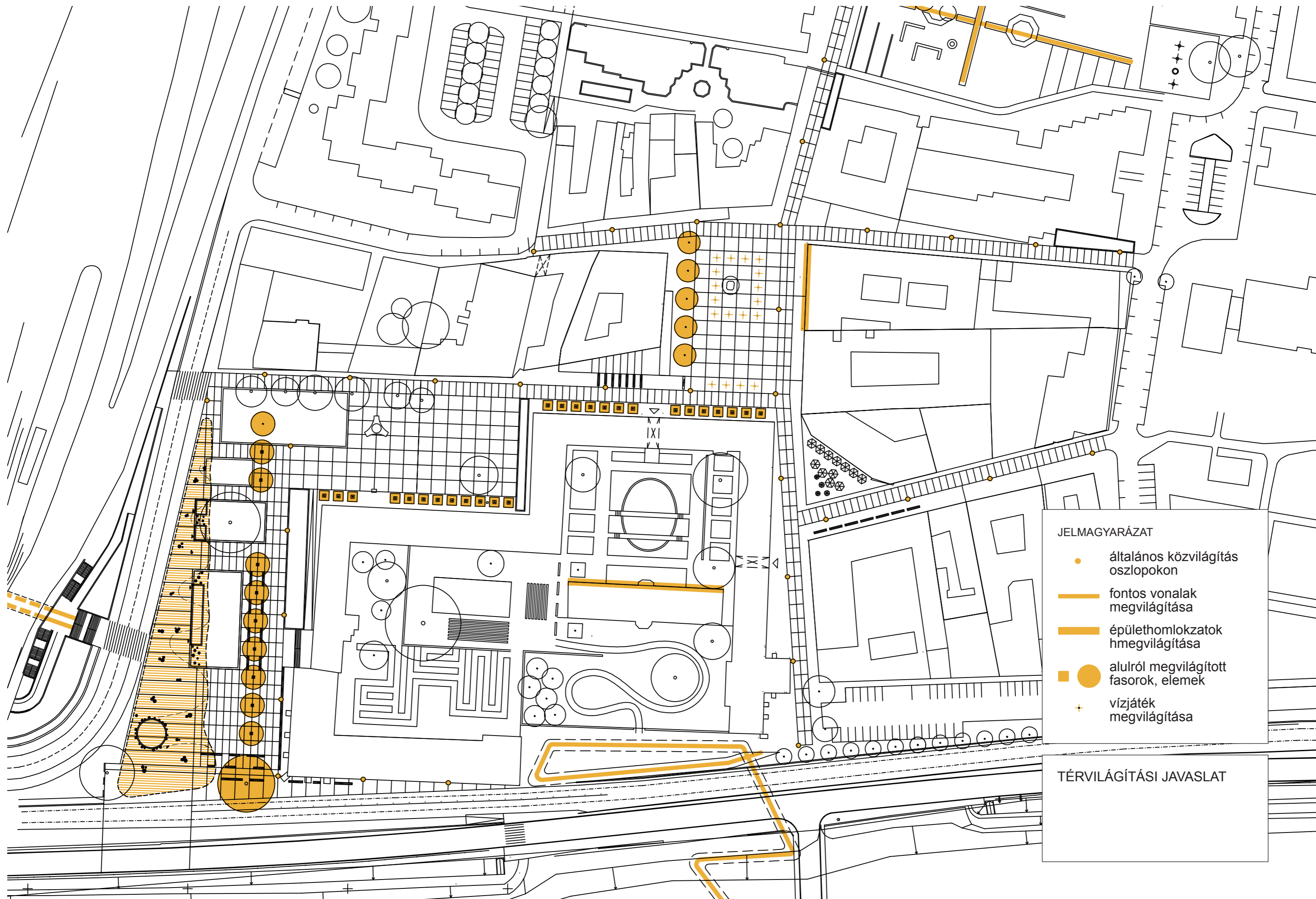
BORFALU
(MÁJUS VÉGE)

ADVENTI RENDEZVÉNY-
SOROZAT
(DECEMBER-JANUÁR)

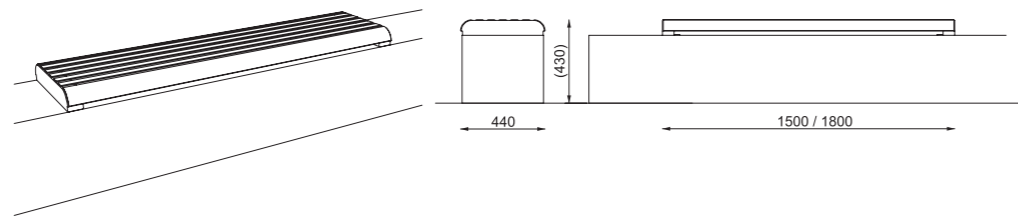
GASZTRONÓMIA
TÉRKÉP

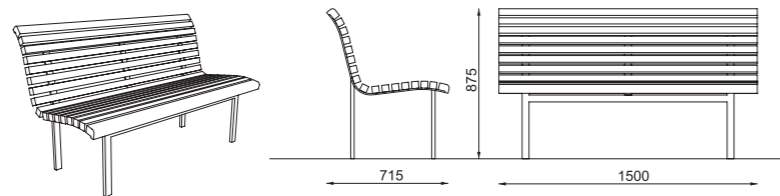
JELMAGYARÁZAT

- általános közvilágítás oszlopokon
- fontos vonalak megvilágítása
- épülethomlokzatok hmegvilágítása
- alulról megvilágított fasorok, elemek
- + vízjáték megvilágítása

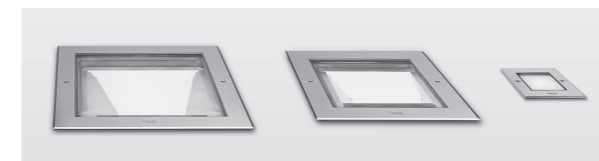
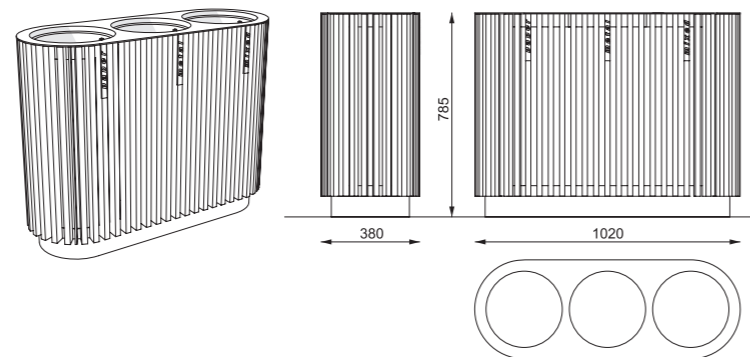
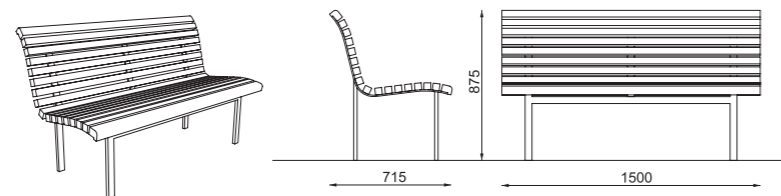
TÉRVILÁGÍTÁSI JAVASLAT

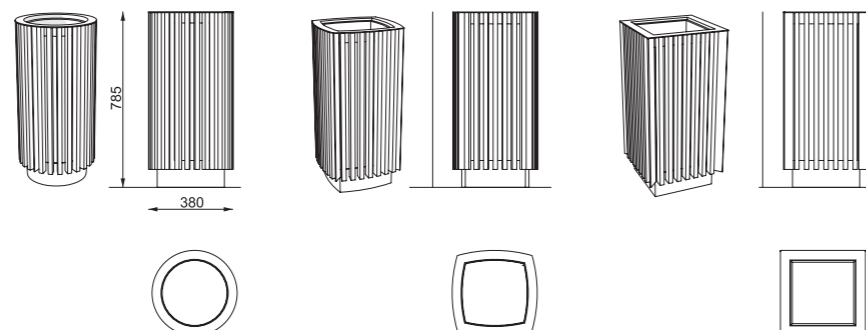
PAD

SZELEKTÍV
HULLADÉKGYŰJTŐ

KÖZTÉRI VILÁGÍTÓTESTEK

JAVASOLT UTCABÚTOR
TERMÉKEK

